

інновації, підготовку фахівців, нормативне забезпечення та створення безпечної цифрової інфраструктури охорони здоров'я.

Перелік використаних джерел:

1. Горкуненко А. Б. Штучний інтелект у медицині: масштаби ринку та напрями розвитку. *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України*. 2025. № 1(103). С. 35–41. DOI: 10.11603/1681-2786.2025.1.15340.
2. Davenport T., Kalakota R. The potential for artificial intelligence in healthcare. *Future Healthcare Journal*. 2019. Vol. 6, No. 2. P. 94–98.
3. Topol E. J. High-performance medicine: the convergence of human and artificial intelligence. *Nature Medicine*. 2019. Vol. 25. P. 44–56.

УДК 336.71:004:502.131.1

Дем'янчик Назарій

студент групи ПП-31

Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Науковий керівник: Тимошик Наталія

кандидат економічних наук, доцент

доцент кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

м.Тернопіль, Україна

ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ У БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сучасний розвиток банківського сектору відбувається під впливом цифровізації фінансових послуг, екологічних викликів, посилення вимог до корпоративного управління та інтеграції принципів сталого розвитку у фінансову систему. У цих умовах банки змушені трансформувати традиційні бізнес-процеси шляхом впровадження цифрових технологій, ESG-підходів та інноваційних механізмів управління ризиками. Особливої актуальності зазначені процеси набувають в умовах післявоєнного відновлення економіки України та адаптації банківського сектору до європейських стандартів фінансового регулювання.

Трансформація бізнес-процесів у банківській сфері передбачає інтеграцію екологічних, соціальних та управлінських принципів у систему стратегічного менеджменту банківських установ. На сучасному етапі ESG-концепція стає одним із ключових індикаторів фінансової стійкості та інвестиційної привабливості банків. За даними Національного банку України, майже дві третини банків у 2025 році вже відзначали вплив ESG-ризиків на власну діяльність, а близько 75 % великих банків констатували безпосередній вплив кліматичних змін на функціонування фінансових установ.

Важливим напрямом трансформації є цифровізація банківських послуг. Використання технологій штучного інтелекту, Big Data, автоматизованих систем оцінювання кредитоспроможності та дистанційних каналів обслуговування сприяє оптимізації операційних витрат, підвищенню швидкості прийняття управлінських рішень та мінімізації фінансових ризиків. Водночас цифрова трансформація забезпечує підвищення рівня фінансової інклюзії та доступності банківських послуг для населення. Згідно з дослідженнями OECD, частка населення України, яке активно використовує цифрові платежі, продовжує зростати навіть в умовах воєнних викликів, що свідчить про високий рівень адаптації фінансової системи до цифрових змін.

Особливого значення набуває розвиток «зеленого» банкінгу. Банківські установи дедалі активніше фінансують проєкти у сфері відновлюваної енергетики, енергоефективності

та екологічної модернізації підприємств. За оцінками міжнародних фінансових організацій, саме «зелене» фінансування стане одним із ключових інструментів післявоєнного відновлення економіки України. Крім того, електронний документообіг, дистанційне банківське обслуговування та скорочення використання паперових ресурсів дозволяють зменшити негативний вплив банківської діяльності на навколишнє середовище.

Водночас результати сучасних досліджень свідчать про недостатній рівень інтеграції ESG-звітності у діяльність українських банків. Лише близько 35 % банків України публікують звіти зі сталого розвитку, а повне висвітлення ESG-компонентів забезпечують менше половини таких установ. Це свідчить про необхідність удосконалення системи нефінансової звітності та адаптації українського банківського сектору до вимог європейських директив щодо корпоративної сталості.

Суттєвих змін зазнають і механізми управління ризиками у банківській сфері. Традиційні підходи до оцінювання кредитних ризиків поступово доповнюються ESG-критеріями, що дозволяє враховувати екологічні та соціальні фактори під час прийняття фінансових рішень. Національний банк України у власній політиці розвитку сталого фінансування наголошує на необхідності інтеграції ESG-ризиків у систему корпоративного управління банків та процеси внутрішнього контролю. Для забезпечення ефективної трансформації бізнес-процесів банківських установ доцільним є комплексне поєднання цифрових технологій, ESG-менеджменту та механізмів «зеленого» фінансування. Зокрема, важливим напрямом розвитку банківського сектору є інтеграція ESG-ризиків у систему ризик-менеджменту, розширення програм «зеленого» кредитування, впровадження технологій штучного інтелекту й Big Data для автоматизації фінансових операцій та оцінювання кредитоспроможності клієнтів. Водночас актуальним залишається удосконалення ESG-звітності відповідно до стандартів ЄС, розвиток цифрового та безпаперового банкінгу, а також формування ESG-орієнтованої корпоративної культури. Реалізація зазначених заходів сприятиме підвищенню фінансової стійкості банківських установ, зміцненню довіри інвесторів і клієнтів, оптимізації внутрішніх бізнес-процесів та забезпеченню сталого розвитку банківської системи України в умовах глобальних економічних викликів.

Отже, трансформація бізнес-процесів у банківській сфері є необхідною умовою забезпечення конкурентоспроможності та стійкості фінансових установ у сучасних умовах. Інтеграція ESG-підходів, розвиток цифрового банкінгу та впровадження механізмів «зеленого» фінансування сприяють формуванню ефективної моделі сталого розвитку банківського сектору України. Перспективним напрямом подальших досліджень є розробка методики оцінювання ефективності ESG-трансформації банківських установ у системі післявоєнного відновлення економіки України.

Перелік використаних джерел:

1. Aagaard A., Lüdeke-Freund F., Wells P. Business Models for Sustainability Transitions. Cham : Palgrave Macmillan, 2021. 368 p.
2. Porter M.E., Kramer M.R. Creating Shared Value // Harvard Business Review. 2011. Vol. 89(1–2). P. 62–77.
3. Гринько Т.В. Управління бізнес-процесами підприємств в умовах цифрової трансформації. *Бізнес Інформ*. 2021. №7. С. 120–126.
4. Дуброва І.М., Соколова Т.Ю. Стратегії сталого розвитку підприємств в умовах економічної нестабільності. *Актуальні проблеми економіки*. 2022. № 10 (240). С. 34-49.
5. Національний банк України. Офіційний сайт. URL: <https://bank.gov.ua/> (дата звернення 22.04.2026)
6. Тимошик Н.С. Трансформація банківської системи України в умовах воєнної економіки: виклики та напрями модернізації. *Трансформація бізнесу для сталого майбутнього: дослідження, цифровізація та інновації: збірник тез доповідей IV Міжнар.*

УДК 338.2, 339.9

Зарічна Надія
кандидат економічних наук
доцент кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ЗАХОДИ В УКРАЇНІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ В УМОВАХ ВІЙНИ

В умовах повномасштабного вторгнення, що розпочалося у 2022 році, і наступної перебудови політичної, економічної та соціальної систем, євроінтеграція України є критично важливою. Через нестабільність у регіоні, поточну геополітичну ситуацію та дії агресора країна змушена переглядати свої стратегічні пріоритети й активно переймати європейські стандарти врядування. Україна розглядає інтеграцію з Європою як основний каталізатор економічних змін, особливо в умовах війни. Упровадження європейських норм забезпечує більшу прозорість економіки, залучення іноземних інвестицій, стимулювання реформ у фінансовій сфері та сталий розвиток.

Метою статті є виявлення євроінтеграційних заходів, які реалізуються в Україні від початку повномасштабного вторгнення, а також оцінювання їх економічного впливу та результативність.

Завдяки євроінтеграції економіка України поступово відходить від сировинної моделі на користь виробництва з високою доданою вартістю, що зміцнює її конкурентоспроможність. Влада реалізує стратегії модернізації навіть під час війни. Інтеграція сприяє не лише зміні законодавства, а й трансформації економічної структури: перехід до високотехнологічного виробництва стимулює інновації, підвищує енергонезалежність і прискорює соціально-економічний розвиток. При цьому важливими є соціальне партнерство, кластерна взаємодія та економічна відповідальність, саме вони забезпечують справедливий розподіл переваг від реформ і сталий розвиток.

Не менш вагомою є допомога міжнародних фінансових організацій та партнерів, які інвестують у відбудову інфраструктури, оновлення енергетики й підтримку малого та середнього бізнесу. Зростання інвестицій, боротьба з корупцією та покращення управління створюють умови для довгострокового економічного зростання, де сталий розвиток і соціальна відповідальність є базовими принципами. Це дозволяє країні розвиватися стабільно навіть в умовах війни.

Як видно з табл. 1, послідовна реалізація євроінтеграційних заходів дозволяє Україні гармонізувати законодавство з європейськими нормами та активізувати економічне життя. У 2022 році створено правову базу для реформ; у 2023 році - розпочато процеси цифровізації та прозорості управління, які дали змогу відновити виробництво й залучити інвестиції, що позитивно вплинуло на ВВП; у 2024 році – відбулася модернізація енергетичного сектору та запуск індустриальних парків, що дало змогу стабілізувати економіку під час війни; у 2025 році - продовжилося поглиблення інтеграції та зростання конкурентоспроможності за рахунок переходу до продукції з високою доданою вартістю (табл.1).

Євроінтеграція під час війни є складним, багатоаспектним випробуванням. З одного боку, бойові дії нищать інфраструктуру, економіку та соціальну сферу, гальмуючи реформи. З іншого – вони об'єднують українців навколо спільних цінностей, мобілізують ресурси та спонукають до новаторства. Для успіху в євроінтеграційному процесі Україні потрібно зосередитися на наступних напрямках: інституційні реформи, економічна та соціальна